

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisuja

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Niemelä, E. & Saarnio, R. 2022. Sairaanhoidaja kliinisen asiantuntijan urapolulla. Oamk Journal 10/2022. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2022021819872>

Sairaanhoitaja kliinisen asiantuntijan urapolulla

18.2.2022 - Niemelä Eija, Saarnio Reetta

Monipuolinen sosiaali- ja terveysalan ylempien ammattikorkeakoulututkinto-ohjelmien tarjonta Oamkissa, sen kehittämisenäkökulmat ja valmistuvien osaaminen ovat keskeisiä teemoja tässä kolumnisarjassa. Sisällöt ovat ajankohtaisia uuden Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen näkökulmasta vuonna 2022, jolloin ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot täyttävät 20 vuotta. Soten YAMK-tutkinnot tutuiksi -kolumnisarjan aloittavat kirjoituksellaan yliopettajat Eija Niemelä ja Reetta Saarnio.

Kliininen urapolku viittaa sairaanhoitajan ammatilliseen polkuun, jossa välitön kliininen työ säilyy vahvasti mukana työtehtävissä. Kliinisen asiantuntijan YAMK-koulutus vahvistaa jo olemassa olevaa vaativan tason erityisosaamista sekä edistää hoidon ja hoitotyön kehittämisosaamista.

Laajavastuiseen kliiniseen tehtävään liittyy usein välittömään hoitotyöhön liittyvät tehtävät (konsultointi, koordinointi, itsenäinen vastaanotto), asiantuntijuuden johtaminen (henkilöstön osaamisen kehittäminen, tiimijohtajuus) sekä hoidon kehittäminen. Onkin hienoa, että sairaanhoitajilla on mahdollisuus edetä uralla muutenkin kuin esihenkilötehtäviin.

Suomessa uudistetaan parhaillaan sosiaali- ja terveyspalveluja. STM valmistelee esimerkiksi Terveystietojärjestelmän muutosta hoitotakuun osalta niin, että kiireetöntä hoitoa olisi järjestettävä viikon kuluessa hoidon tarpeen arvioinnista. Mielestämme

on tärkeää, että tulevilla hyvinvointialueilla hyödynnetään myös klinisiä asiantuntijasairaanhoitajia ja perustetaan uusia klinisen asiantuntijan toimia.

Oulun ammattikorkeakoulussa 90 opintopisteen (op) laajuinen Kliinisen asiantuntijan tutkinto-ohjelma voidaan suorittaa 1,5 vuodessa. Tutkimus- ja kehittämisosaamisen opintoihin kuuluvat vähintään 10 op tutkimus- ja tiedontuottamismenetelmiä sekä opinnäytteenä tehtävä tutkimuksellinen kehittämistyö 30 op. Tutkimuksellinen kehittämistyö tehdään tiiviissä yhteistyössä työelämän kanssa, joten opinnäytetöitä kannattaa hyödyntää hyvinvointialueilla palvelujen kehittämisessä yhä ihmislähtöisimmiksi ja vaikuttavimmiksi.

Mainio esimerkki työelämlähtöisestä kehittämisestä on **Terhi Kurikan** (2021) [opinnäytetyö](#), jossa hän tutki hoidon kiireellisyysarvion ja hoitolinjan valinnan osuvuutta Oulun seudun yhteispäivystyksessä. Kliinisen asiantuntijan tutkintoa opiskeleva voi suunnata osaamistaan tulevalle urapolulle valitsemalla joko kehittämiseen tai johtamiseen liittyviä opintoja.

Mahdollisuuksia asiantuntijaosaamisen syventämiseen

Kliinisen asiantuntijan tutkinto-ohjelmassa opiskelija voi syventää alan asiantuntijaosaamista Laajavastuisessa kliinisessä hoitotyössä (25–40 op). Sen osaamistavoitteet perustuvat Kansainvälisen sairaanhoitajaliiton (ICN, 2020) linjaamiin laajavastuisen asiantuntijasairaanhoitajan (Nurse practitioner) osaamistavoitteisiin ja kansalliseen kliinisen asiantuntijakoulutuksen osaamiskuvaukseen.

Opiskelija voi lisätä asiantuntijuuttaan ikääntyvien hoidon ja palvelun osalta valitsemalla tähän suuntaavan opintojakson. Hänen on myös mahdollista suorittaa vaihtotehoisina opintoina farmakologian yliopisto-opintoja, jotka voidaan hyväksilukea Sairaanhoitajan lääkkeenmääräämiskoulutuksessa. **Henna Hänninen** (2021) on [YAMK-opinnäytetyössään](#) kehittänyt toimintamallin, jossa kuvataan kliinisen asiantuntijasairaanhoitajan ja rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden

optimaalista hyödyntämistä. Malli on otettu käyttöön Lapuan terveyskeskuksen vastaanottopalveluissa.

Palliatiivisen hoidon syventävät opinnot (35 op) on kehitetty Edupal-hankkeessa ja toteutetaan ammattikorkeakoulujen verkostossa ristiin opiskelun periaatteella.

Mielenterveys- ja päihdetyön syventävien opintojen (25 op) sisällöissä painottuvat asiakaslähtöinen näyttöön perustuva hoitotyö sekä asiantuntijuus mielenterveys- ja päihdetyön kehittämisessä. Nämäkin opinnot toteutetaan ammattikorkeakoulujen verkostossa. Verkostomainen työskentely myös mahdollistaa opiskelijoiden verkostoitumisen jo opiskeluaikana.

Kliinisen asiantuntijan tutkinto-ohjelmassa voi syventyä myös kliinisen bioanalytiikkaan tai kliiniseen radiografiaan. Heitämmeikin kirjoittajapallon radiografian syventävistä opinnoista Aino-Liisa Jussilalle ja Tanja Schroderus-Salolle!

Eija Niemelä, yliopettaja

Oulun ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveysalan yksikkö

Eija Niemelä (kuva: Oulun ammattikorkeakoulu)

Reetta Saarnio, yliopettaja

Oulun ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveysalan yksikkö

Reetta Saarnio (kuva: Oulun ammattikorkeakoulu)

Soten YAMK-tutkinnot tutuiksi kolumnisarjan seuraava kirjoittajat ovat tutkintovastaava Tanja Schroderus-Salo ja yliopettaja Aino-Liisa Jussila.

Lähteet

Hänninen, H. 2021. Laajavastuisen hoitotyön äärellä. Kliinisen asiantuntijaosaamisen ja rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden optimaalinen hyödyntäminen. Oulun ammattikorkeakoulu. YAMK, Kliininen asiantuntija. Tutkimuksellinen kehittämistyö. Hakupäivä 31.1.2022.

<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021120623964>

International Council of Nurses [ICN]. 2020. Guidelines on advanced practice nursing. Hakupäivä 31.1.2022. [https://www.icn.ch/system/files/documents/2020-04/ICN APN%20Report EN WEB.pdf](https://www.icn.ch/system/files/documents/2020-04/ICN%20APN%20Report%20EN%20WEB.pdf)

Kurikka, T. 2021. Hoidon kiireellisyysarvion ja hoitolinjan valinnan osuvuus: Suunnitelma triage-toiminnan laadun valvontaan Oulun seudun yhteispäivystyksessä. Tutkimuksellinen kehittämistehtävä. Oulun ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Hakupäivä 2.2.2022.

<https://www.theseus.fi/handle/10024/512746>

Oulun ammattikorkeakoulu. 2022. Kliinisen asiantuntijan tutkinto-ohjelma (90 op). Hakupäivä 31.1.2022. <https://www.oamk.fi/opinto-opas/opintojen-sisalto/opetus suunnitelmat?koulutus=kla2021s&lk=s2021>

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus lääkkeen määräämisestä 1088/2010. Hakupäivä 16.2.2022. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101088>

STM. 2019. Terveysturvallisuuslain muutos (hoitotakuu). Hakupäivä 31.1.2022. <https://stm.fi/hanke?tunnus=STM074:00/2019>

Sulosaari, V., Elomaa-Krapu, M., Hopia, H., Koivunen, K., Leinonen, K., Liikanen, E., Penttinen, O., Törmänen, O., Walta, L. & Heikkilä, J. 2020. Ydinkompetenssit kliinisen asiantuntijan (ylempi AMK) koulutuksessa. UAS Journal 1/2020. Hakupäivä 31.1.2022. <https://uasjournal.fi/1-2020/kliinisen-asiantuntijan-ydinkompetenssit/>

Sulosaari, V. & Heikkilä, J. 2021. Kliininen asiantuntija (YAMK) koulutusta kehittämässä. Hakupäivä 31.1.2022. https://amkterveysala.files.wordpress.com/2021/06/julkaisu-24062021-kliininen-asiantuntijayamk_blogikirjoitus-003.pdf

Sunikka, T., Kaakinen, P., Kesänen, J., Leinonen, R., Mikkonen, H., Muurinen, K., Niemelä, E., Suikkala, A., Tuomi, S., Öhberg, I., Ylinen, E. & Sulosaari, V. 2021. Palliatiivisen hoitotyön erityisosaaminen ja urakehitys. Teoksessa M. Hökkä, J. Lehto, S. Heinonen & A. Suikkala (toim.) Edupal – Koulutusta kehittämällä parempaa palliatiivista hoitoa. Kajaanin ammattikorkeakoulun julkaisusarja B. Raportteja ja selvityksiä B 125/2021. Hakupäivä 31.1.2022. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7219-78-2>

METATIEDOT

Tyyppi: Kolumni

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 10/2022

Julkaisuvuosi: 2022

Tekijätiedot: Niemelä Eija, Saarnio Reetta

Oikeudet: CC BY-SA 4.0

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2022021819872>

Tiivistelmä: Monipuolinen sosiaali- ja terveysalan ylempien ammattikorkeakoulututkinto-ohjelmien tarjonta Oamkissa, sen kehittämisen näkökulmat ja valmistuvien osaaminen ovat keskeisiä teemoja Soten YAMK-tutkinnot tutuksi -kolumnisarjassa. Sisällöt ovat ajankohtaisia uuden Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen näkökulmasta vuonna 2022, jolloin ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot täyttävät 20 vuotta. Kolumnisarjan aloittavat kirjoituksellaan yliopettajat Eija Niemelä ja Reetta Saarnio.